

Ett liv präglat av våldsamhet

Rosa Ventrella undersöker i sin nya roman *Välsignad vare fadern* möjligheten för huvudpersonen Rosa att slutligt och för gott göra sig fri från det våld som präglat familjen Abbinante i generationer. *"Ett våld med lika hårda och djupa rötter som på ett olivträd."*

Rosa växer upp i San Nicola, det äldsta, fattigaste och farligaste området i Bari i södra Italien. Våldsamheten präglar hennes liv från dag ett. *"Den inpräglades i en så snart man kom till världen. Det var så det var, bland den vita stenen i San Nicola. Det var inget konstigt att barnen blev örfilade för sina upptåg, att männen stod utanför osterian och grälade över ett parti kortspel, att husmödrarna slet sitt hår över en oförrätt som de hade begått eller lidit, att makarna gav sina fruar ett kok stryk."*

Fadern Giuseppe, "änglaansiktet", är visserligen vacker, men mycket långt ifrån änglalik. Han är i stället oberäknelig, våldsam, dricker för mycket och håller familjen, modern Agata, Rosa och de två yngre bröderna Salvatore och Michele fast i ett terrorliknande grepp. När han är hemma är barnen nästan rädda för att andas. Giuseppe är i det närmaste analfabet, lyckas inte behålla ett arbete och familjen tvingas därför flytta flera gånger. När han senare slår sig ihop med kumpanen Nando och börjar arbeta i "rörfabriken" förstår familjen så småningom att det bara är en täckmantel för illegala affärer i den lokala italienska maffians närhet. Hela familjens existens bygger på våld, svek och lögner.

Rosa har trots allt mörker i sitt liv ett nära om än komplicerat förhållande till sin hunsade mor och hon utvecklar också en förbjuden vänskapsrelation med den prostituerade och modiga Marilyn som under deras möten gör sitt bästa för att

ingjuta självförtroende och självkänsla i den unga flickan. Men när Marilyn plötsligt brutalt mördas rämnar hennes enda lilla men sköra trygghet.

I ett försök att rädda sig själv gifter hon sig som mycket ung med Marco och flyr med honom till Rom för att skapa sig en annan framtid långt från familjen. Hon byter namn till Rose. *"Nu kommer allting att förändras. Marilyn brukade kalla mig Rose. En dag för länge sedan sa hon till mig att det var ett sofistikerat namn som påminde henne om vissa eleganta salonger."*

Men verkligen kommer snart i kapp henne och hon upptäcker hur våldet fortplantar sig även till Rom och flyttas över till nästa generation. När hon märker hur hennes egen dotter Giulia också påverkas beslutar hon sig för att en gång för alla lämna Marco och göra det som modern aldrig förmådde. Slå sig fri.

När den åldrade modern drabbas av en hjärnblödning kallas hon hem till San Nicola och tvingas efter många år till att konfronteras med sina motstridiga känslor inför sin familj. Det blir en svår inre uppgörelse för Rosa som slutligen leder fram till en form av försoning mellan den lilla utsatta flickan och den nu vuxna, kapabla kvinnan och i slutet av boken säger hon till sig själv;

"Jag vet bara att jag har nått en vändpunkt. Kanske har jag aldrig känt mig riktigt älskad av någon, utom av min dotter Giulia. Kanske är det på den här punkten som jag har misstagit mig. Kanske har de älskat mig allihop, på sitt sätt."

Rosa Ventella har skrivit en intensiv och fängslande berättelse om en barndom som griper tag och håller fast. En roman fylld av liv, känslor, smaker och dofter. Historien andas ilska och den väjer inte heller för att naket skildra allt det hat och den frustration som Rosa känner mot sin far under hela uppväxten. Hon beskriver också både målade och stundtals uppgivet hur brodern Salvatore mer och mer tar efter

och blir en yngre kopia av fadern, medan hon i sin tur gör allt hon kan för att skydda den yngsta brodern Michele, veklingen, den av fadern utstötte. Modern som livet igenom, vad som än händer, håller fast vid sin plågoande skildras med kärlek och värme men också med många frågetecken. För Rosa förblir hon ett vackert men obegripligt mysterium.

Den som tycker om **Elena Ferrantes Neapelkvartetten** kommer delvis att känna igen sig i de italienska miljöerna och tidsskildringen. Med en viktig skillnad; Rosa Ventrellas språk är mer direkt, råare och utan inlindade och förskönande omskrivningar. Hon menar precis vad hon skriver och varje ord känns sant.

Heléne Nellvik

Välsignad vare fadern

Rosa Ventrella

Originalets titel: *Benedetto sia el padre*

Översättning: Malin Emitslöf

Bokförlaget Polaris

ROSA VENTRELLA

VÄLSIGNAD
VARE FADERN

Rosa Ventrella (f.1974) är lärare i italiensk litteratur. Hon är född och uppvuxen i Bari, men bor nu i Cremona. *Välsignad vare fadern* är hennes tredje roman översatt till svenska. Tidigare romaner på svenska är *Historien om en anständig familj* (2019) en familjesaga som även den utspelar sig i Bari och *Min alltför vackra syster* (2020) om kampen mellan fattiga arbetare och rika markägare. En röd tråd i hennes böcker är familjebanden som är viktigare än något annat.